

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ PANEVĖŽIO MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ

2019 m. kovo 4 d. Nr.4D-2018/2- 1711

Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė gavo X, Panevėžio miesto gyventojos (toliau vadinama – Pareiškėja), skundą (toliau vadinama – Skundas) dėl Panevėžio miesto savivaldybės administracijos (toliau vadinama – Savivaldybė) pareigūnų veiksmų (neveikimo), sprendžiant eismo saugumo prie [...] daugiabučio namo (toliau ir citatose vadinama – Namas) klausimus.

2. Skunde nurodoma:

- 2.1. „[...] privatizavo paskutinį mūsų mažą šaligatvį ir nupirko už mūsų sutaupytus pinigėlius ženklą, ir stato [...] didžiules mašinas“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta);
- 2.2. „Mes vargšai ligoniai neturim kur praeiti ir pravažiuoti su prekių vežimėliais“;
- 2.3. „Negali privažiuoti prie durų nei greitoji mašina. [...]. Prie pat lango stovi mašinos didžiulės, kelia triukšmą, dulkes [...]“;
- 2.4. „Kitoj Namo pusėj yra tuščia gatvė ir šaligatvis, tegul ten stato [...]“;
- 2.5. „Aš klausiau miesto policijos viršininko, jis sakė jokiais būdais negalima užstatyti vidinio kiemo šaligatvio ir prie langų nestatyti [...]“;
- 2.6. „[...] manęs jų atsakymas [2018-10-31 raštas] netenkina.“

3. Pareiškėja Seimo kontrolierės prašo: „ką nors daryti. [...], tegul nuima tą neteisėtą ženklą.“

4. Skundo tyrimui pateikti dokumentai, iš kurių nustatyta, kad Savivaldybė 2018-10-31 raštu Pareiškėjai atsakė:

„Atsižvelgiant į tai, kad dėl Namo kieme įrengto kelio ženklo Nr. 528 „Stovėjimo vieta“ su papildoma lentele Nr. 831 „Lengvųjų automobilių stovėjimo būdas“ Jums jau buvo atsakyta 2018-07-09 raštu Nr. 19-1900 (4.5.), į tai, kad Lietuvos administracinių ginčų komisijos Panevėžio apygardos skyrius 2018-09-05 priėmė sprendimą Nr. 3R4-37 (AG4-36/22-2018), kuriuo Jūsų skundą dėl anksčiau minėto rašto atmetė, – Jūsų prašymas pakartotinai nagrinėjamas nebus. Lietuvos administracinių ginčų komisijos sprendimas yra įsiteisėjęs, galiojantis ir nepanaikintas. Jeigu Jūsų netenkino ginčų komisijos priimtas sprendimas, jį galėjote skųsti teisės aktų nustatyta tvarka. [...]“

Savivaldybė išaiškino šio atsakymo apskundimo tvarką.

TYRIMAS IR IŠVADOS

5. Seimo kontrolierė, siekdama išsiaiškinti Pareiškėjo nurodytas aplinkybes, kreipėsi į Savivaldybę, Panevėžio apskrities vyriausiąją policijos komisariatą (toliau vadinama – Panevėžio AVPK), prašydamas pateikti paaiškinimus dėl Skundo teiginių bei atsakyti į Seimo kontrolierės klausimus.

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

6. Savivaldybė Seimo kontrolierę informavo, pateikė dokumentus bei paaiškinimus, iš kurių nustatyta:

6.1. „[...] 2018-06-13 Savivaldybė tiesiogiai gavo Pareiškėjos prašymą bei 2018-06-19 analogišką anksčiau minėtam prašymui Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos persiūtą Pareiškėjos prašymą, kurį pagal kompetenciją buvo prašoma išnagrinėti.“

6.2. „Atsižvelgiant į 2010 m. kovo 31 d. Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. A-317 patvirtintų Panevėžio miesto eismo saugumo komisijos nuostatų 9 punktą: „Komisijos pirmininkas gali sudaryti darbo grupes iš komisijos narių ir įgaliotų kitų institucijų specialistų šių nuostatų 5.5 papunktyje nurodytoms funkcijoms vykdyti, parengti išvadas, kurios komisijos pirmininkui patvirtinus įsigalioja kaip komisijos sprendimai“, bei 5.5 papunktį: „sprendžia klausimus, susijusius su atskirų techninių eismo reguliavimo priemonių įrengimu, jų tolesnio naudojimo tikslingumu, esamų priemonių pakeitimu ir modernizavimu“ – Pareiškėjos prašymai dėl kelio ženklo demontavimo buvo išnagrinėti Eismo organizavimo darbo grupės, patvirtintos 2017-05-12 Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. A-468 „Dėl Savivaldybės eismo organizavimo darbo grupės sudarymo ir administracijos direktoriaus 2016 m. rugsėjo 22 d. įsakymo Nr. A-1040 pripažinimo netekusiu galios“, 2018-06-22 posėdyje. Darbo grupė, atsižvelgdama į tai, kad kelio ženklas Nr. 528 „Stovėjimo vieta“ su papildoma lentele Nr. 831 „Lengvųjų automobilių stovėjimo būdas“ įrengtas gyventojų lėšomis, vadovaujantis eismo organizavimo projektu Nr. T14-005, kuris parengtas 2014 metais, gavus Namų gyventojų prašymą su pridedamais gyventojų surinktais parašais bei suderintas su Panevėžio apskrities VPK Kelių policijos tarnybos specialistais – nepritarė kelio ženklo demontavimui bei rekomendavo Pareiškėjai dėl kelio ženklo demontavimo kreiptis į Savivaldybę, gavus namų gyventojų pritarimą.“

6.3. „Pareiškėja buvo informuota, kad Savivaldybės taryba 2018 m. kovo 29 d. sprendimu Nr. 1-93 patvirtino Panevėžio miesto infrastruktūros objektų naujos statybos, rekonstravimo, kapitalinio, paprastojo remonto darbų, dalyvaujant fiziniams ir (ar) juridiniams asmenims, tvarkos aprašą, kurio pagrindu Namų įgaliota atstovė turi galimybę Savivaldybei pateikti prašymą dėl transporto priemonių stovėjimo aikštelės praplėtimo darbų prisidedant gyventojams. Pateikus pagal minėtą tvarkos aprašą visus privalomus dokumentus, būtų sudaryta galimybė praplėsti automobilių stovėjimo aikštelę.“

6.4. „Pareiškėjai į prašymus buvo atsakyta 2018-07-09 raštu Nr. 19-1900(4.5.). Šis raštas buvo apskųstas Lietuvos administracinių ginčų komisijos Panevėžio apygardos skyriui, kuris 2018-09-05 priėmė sprendimą Nr. 3R4-37 (AG4-36/22-2018), kuriuo Pareiškėjos skundą dėl anksčiau minėto rašto atmetė. Informuojame, kad ginčas dėl kelio ženklo įrengimo nebuvo bei šiuo metu nėra sprendžiamas teisme.“

6.5. „2018-10-19 Pareiškėja buvo atvykusi į Panevėžio miesto savivaldybės mero priėmimą, kuriame žodžiu išsakė savo prašymą dėl kelio ženklo demontavimo, tačiau atsižvelgiant į tai, kad nebuvo nurodytos naujos aplinkybės, į tai, kad jau buvo atsakyta 2018-07-09 raštu Nr. 19-1900 (4.5.), į tai, kad Lietuvos administracinių ginčų komisijos Panevėžio apygardos skyrius 2018-09-05 priėmė sprendimą Nr. 3R4-37 (AG4-36/22-2018), kuriuo skundą dėl anksčiau minėto rašto atmetė – klausimo dėl kelio ženklo demontavimo nuspręsta pakartotinai nenagrinėti.“

6.6. „Dėl įrengto kelio ženklo šalia Namo Savivaldybė yra gavusi prašymų (skundų) tik iš Pareiškėjos. Gavus gyventojų pritarimą būtų sprendžiamas klausimas dėl kelio ženklo (šalia Namo) Nr. 22 demontavimo.“

6.7. Iš pateiktų dokumentų nustatyta:

6.7.1. Lietuvos administracinių ginčų komisijos Panevėžio apygardos skyrius (toliau vadinama – Ginčų komisija) 2018-09-05 išnagrinėjo Pareiškėjos skundą, kuriuo ji prašė panaikinti Savivaldybės 2018-07-09 raštą. Ginčų komisija atmetė Pareiškėjos skundą bei sprendime pateikė motyvus:

„[...] Eismo organizavimo darbo grupės 2018-06-22 posėdyje buvo sprendžiamas klausimas dėl automobilių statymo prie Namo. Posėdžio metu nutarta Kelio ženklo nedemontuoti, atsižvelgiant į tai, kad Kelio ženklas įrengtas, vadovaujantis 2014 m. parengtu eismo organizavimo projektu Nr. T14-005, gavus Daugiabučio namo gyventojų prašymą su gyventojų parašais, bei suderintas su Panevėžio AVPK Kelių policijos tarnybos specialistais; rekomenduoja dėl Kelio ženklo demontavimo kreiptis, gavus namo gyventojų pritarimą. [...]. Pareiškėjai nurodyta, kad Daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkai 2011-03-17 sudarė Sutartį, kuri įregistruota Nekilnojamojo turto registre. Sutartimi [pavardė žinoma] paskirta Daugiabučio namo įgaliota atstove [...]. Sprendimas dėl automobilių aikštelės įrengimo turi būti priimtas vadovaujantis LR CK 4,85 str. 1 d., butų ir kitų patalpų savininkų susirinkimuose. [...].

LR CK 4.83 str. 3 d. nustatyta, kad butų ir kitų patalpų savininkai (naudotojai) bendrojo naudojimo objektus privalo valdyti, tinkamai prižiūrėti, remontuoti ar kitaip tvarkyti. Daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektams valdyti butų ir kitų patalpų savininkai sudaro jungtinės veiklos sutartį. Pagal LR CK 4.85 str. 1 d. sprendimai dėl bendrojo naudojimo objektų valdymo ir naudojimo, taip pat dėl naujų bendrojo naudojimo objektų sukūrimo ir disponavimo jais klausimų, priimami butų ir kitų patalpų savininkų balsų dauguma, jeigu įstatymuose nenustatyta kitaip. [...]. Bendraturčių priimti sprendimai galioja visiems atitinkamo daugiabučio gyvenamojo namo butų ir kitų patalpų savininkams (CK 4.85 straipsnio 6 d.); Kasacinis teismas yra nurodęs, kad toks sprendimų priėmimo būdas, kai sprendimai priimami esant balsų daugumai, grindžiamas bendraturčių lygiateisiškumo ir solidarumo bei demokratijos principais [...].

Iš skundžiamo rašto ir byloje surinktų duomenų matoma, kad atsakovė [Savivaldybė], siekdama atsakyti į pareiškėjos Prašyme nurodytus klausimus, 2018-06-22 sušaukė Eismo organizavimo darbo grupės posėdį, kurio metu buvo nagrinėjamas pareiškėjos klausimas dėl automobilių statymo prie Daugiabučio namo [...].

Įvertinus skundžiamo Rašto turinį, darytina išvada, kad Raštas pagrįstas teisės aktų nuostatomis, jame nurodyti faktiniai duomenys, susiję su Prašyme pateikiamų klausimų analize, pareiškėja taip pat informuota apie jo apskundimo tvarką. Atsižvelgiant į tai, Komisija sprendžia, kad skundžiamas Raštas atitinka Viešojo administravimo įstatymo 8 str. individualiam administraciniam aktui keliamus reikalavimus, todėl nėra pagrindo jo naikinti.“

6.7.2. Savivaldybės Eismo organizavimo darbo grupė 2018-10-24 posėdyje, atsižvelgusi į tai, kad „dėl Namo kieme įrengto kelio ženklo [...] jau buvo nagrinėta Eismo organizavimo darbo grupės 2018-06-22 posėdyje bei buvo atsakyta Pareiškėjai 2018-07-09 raštu; į tai, kad Lietuvos administracinių ginčų komisijos Panevėžio apygardos skyrius 2018-09-05 priėmė sprendimą [...], kuriuo skundą dėl anksčiau minėto rašto atmetė – nutarė informuoti, kad prašymas pakartotinai nagrinėjamas nebus.“

Savivaldybė 2018-10-31 raštu Pareiškėją informavo apie priimtą sprendimą, išaiškino apskundimo tvarką.

7. Panevėžio AVPK Seimo kontrolierę informavo, pateikė dokumentus bei paaiškinimus, iš kurių nustatyta:

7.1. „[...] 2018 metais policijos pareigūnai nebuvo kviečiami fiksuoti pažeidimų prie

Namo.“

7.2. „Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2018-12-05 gavo Pareiškėjos skundą [...], kurį persiuntė Panevėžio AVPK. Išnagrinėjus skundą, 2018-12-14 buvo parengtas atsakymas ir išsiųstas Pareiškėjai.“

7.3. „Kelio ženklas Nr. 528 „Stovėjimo vieta“ su papildoma lentele Nr. 831 „Lengvųjų automobilių stovėjimo būdas“ įrengtas 2014 metais, gavus Namų gyventojų prašymą su pridedamais gyventojų surinktais parašais.“

7.4. „Panevėžio AVPK Kelių policijos tarnybos pareigūnai, atsižvelgdami į daugumos butų savininkų išreikštą valią, kad toks ženklas yra reikalingas, pritarė eismo organizavimo projektui [...] ir jį suderino. Kelio ženklas yra įrengtas prie Namų, kur pagal planą žemės sklypas yra suformuotas ir priskirtas šiam namui. Sprendimai dėl sklypo naudojimo priimami Namų gyventojų balsų dauguma.“

7.5. „2018-12-25 bendrauta su Namų gyventojais. Visi kalbinti gyventojai teigė, kad jiems ši tvarka tinka, nes kiemas mažas ir nėra kur statyti automobilių, o stovintys automobiliai netrukdo. Gyventojų teigimu, tik vieno buto gyventojams įrengtas kelio ženklas ir stovintys automobiliai kelia nepasitenkinimą.“

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

8. Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai

8.1. *Vietos savivaldos įstatyme* reglamentuojama:

8.1.1. *4 straipsnis* – „Pagrindiniai principai, kuriais grindžiama vietos savivalda, yra: [...] **11) viešumo ir reagavimo į savivaldybės gyventojų nuomonę.** Savivaldybės gyventojai ar jų atstovai turi teisę susipažinti su savivaldybės institucijų sprendimų projektais ir priimtais sprendimais, gauti viešus ir motyvuotus atsakymus į pareikštą nuomonę apie savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų ar atskirų valstybės tarnautojų darbą; [...]“

8.1.2. *6 straipsnio 1 dalis* – „[...] viena iš savarankiškųjų savivaldybių funkcijų yra: [...] 32) savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra ir saugaus eismo organizavimas; [...]“

8.2. *Saugaus eismo automobilių keliais įstatyme* (SEAKI) reglamentuojama:

8.2.1. *10 straipsnis* – „8. Užtikrindamas eismo saugumą, savivaldybės administracijos direktorius: [...] 3) sprendžia eismo organizavimo klausimus miestų ir kaimų gyvenamosiose vietovėse, vietinės reikšmės keliuose; 4) rūpinasi vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, transporto infrastruktūros objektų projektavimu, statyba, gatvių tiesimu, taisymu ir rekonstravimu, organizuoja kelių saugumo audito, poveikio kelio saugumui vertinimo, kelių saugumo patikrinimo, didelio avaringumo ruožų ir saugumo lygio nustatymo kelių tinkle atlikimą vietinės reikšmės keliuose ir gatvėse, organizuoja medicinos pagalbos teikimą eismo įvykiuose nukentėjusiems asmenims; [...] 6) atlieka kitas funkcijas, susijusias su eismo saugumo užtikrinimu savivaldybės teritorijoje. [...]“

8.2.2. *11 straipsnis* – „7. Kelio savininkas (valdytojas) privalo: 1) užtikrinti, kad kelias būtų tinkamas transporto priemonių ir pėsčiųjų eismui bei atitiktų teisės aktų reikalavimus; 2) organizuoti eismą ir užtikrinti kelio, jo inžinerinių statinių ir techninių eismo organizavimo priemonių priežiūrą taip, kad ji atitiktų kelių priežiūrą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus; [...]“

8.3. *Kelių įstatyme* reglamentuojama:

8.3.1. *2 straipsnis* – „3. **Gatvė** – kelias ar atskiras jo ruožas, esantis miesto ar kaimo gyvenamojoje vietovėje, paprastai turintis pavadinimą. [...] 20. **Techninės eismo reguliavimo priemonės** – kelio ženklai, šviesoforai, atitvarai, kelių ženklinimas ir kitos techninės priemonės eismui reguliuoti.“

8.3.2. *4 straipsnis* – „3. Vietinės reikšmės viešieji keliai ir gatvės nuosavybės teise priklauso savivaldybėms, o vidaus keliai – valstybei, savivaldybėms, kitiems juridiniams ir (ar) fiziniams asmenims. [...]“

8.4. *Civiliniame kodekse (CK) reglamentuojama:*

8.4.1. *4.83 straipsnis* – „3. Butų ir kitų patalpų savininkai (naudotojai) bendrojo naudojimo objektus privalo valdyti, tinkamai prižiūrėti, remontuoti ar kitaip tvarkyti. Daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektams valdyti butų ir kitų patalpų savininkai steigia butų ir kitų patalpų savininkų bendriją arba sudaro jungtinės veiklos sutartį, arba šio kodekso 4.84 straipsnyje nustatyta tvarka pasirenka bendrojo naudojimo objektų administratorių. Pavyzdinę jungtinės veiklos sutarties formą tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija. Butų ir kitų patalpų savininkų bendrijų valdymo organų, jungtinės veiklos sutartimi įgaliotų asmenų ir šio kodekso 4.84 straipsnyje nustatyta tvarka paskirtų bendrojo naudojimo objektų administratorių veiklos, susijusios su įstatymų ir kitų teisės aktų jiems priskirtų funkcijų vykdymu, priežiūrą ir kontrolę atlieka savivaldybės.“

8.4.2. *4.85 straipsnis* – „1. Sprendimai dėl bendrojo naudojimo objektų valdymo ir naudojimo, taip pat dėl naujų bendrojo naudojimo objektų sukūrimo ir disponavimo jais klausimų, priimami butų ir kitų patalpų savininkų balsų dauguma, jeigu įstatymuose nenustatyta kitaip. Kiekvieno buto ir kitų patalpų savininkas turi vieną balsą. Jeigu butas ar kita patalpa nuosavybės teise priklauso keliems savininkams, jiems jų susitarimu atstovauja vienas asmuo, kuris turi vieną balsą. [...]. 6. Butų ir kitų patalpų savininkų (ar jų dalies) sprendimai skelbiami Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka ir galioja visiems (ar tos dalies) butų ir kitų patalpų savininkams, taip pat tiems savininkams, kurie įgijo nuosavybės teises į butus ir kitas patalpas po šių sprendimų priėmimo. [...]. 8. Namo bendrojo naudojimo objektų valdytojas (butų ir kitų patalpų savininkų bendrija, jungtinės veiklos sutartimi įgaliotas asmuo arba bendrojo naudojimo objektų administratorius) įgyvendina su bendrąja nuosavybe susijusius butų ir kitų patalpų savininkų sprendimus ir pavedimus, priimtus šiame straipsnyje nustatyta tvarka, atstovaudamas butų ir kitų patalpų savininkams. 9. Buto ar kitos patalpos savininko teisei apskūsti šiame straipsnyje nustatyta tvarka priimtus butų ir kitų patalpų savininkų sprendimus taikomas 6 mėnesių ieškinio senaties terminas.“

8.5. *Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 patvirtintose Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėse (toliau vadinama – Prašymų nagrinėjimo taisyklės) (2017-11-15 nutarimo Nr. 93 redakcija, galiojanti nuo 2017-11-23) nustatyta:*

„35. ***Atsakymai į prašymus parengiami atsižvelgiant į jo turinį:*** 35.1. į prašymą suteikti administracinę paslaugą – išduoti dokumentą, jo kopiją, nuorašą ar išrašą, patvirtinantį tam tikrą juridinį faktą, – atsakoma suteikiant prašomą administracinę paslaugą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys; 35.2. į prašymą pateikti institucijos turimą informaciją atsakoma pateikiant prašomą informaciją Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nustatyta tvarka arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys; 35.3. į prašymą priimti administracinį sprendimą – atsakoma pateikiant atitinkamo priimto dokumento kopiją, išrašą ar nuorašą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys; 35.4. ***į kitus prašymus – atsakoma laisva forma arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys.*** 36. Prašymą nagrinėjusi institucija, pati pastebėjusi ar gavusi pagrįstą asmens kreipimąsi dėl atsakyme esančių spausdinimo, skaičiavimo ar faktinių duomenų klaidų, ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo klaidos paaiškėjimo arba asmens kreipimosi dienos jas ištaiso ir pateikia asmeniui ištaisyta atsakymą arba praneša jam, kodėl klaidos nebuvo taisomos. 37. Į skundus atsakoma laikantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme nustatytos tvarkos. 38. ***Atsakyme, kuriame nurodomos atsisakymo suteikti prašomą administracinę paslaugą, informaciją, priimti administracinį sprendimą priežastys, arba institucijos siunčiamame pranešime apie asmens prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis asmuo ar jo atstovas turi būti informuojamas apie***

tokio atsakymo apskundimo tvarką, nurodant institucijos (-ų), kuriai (-ioms) gali būti paduotas skundas, pavadinimą (-aus) ir adresą (-us), taip pat terminą (-us), per kurį (-iuos) gali būti pateiktas skundas. Persiunčiant prašymą ar skundą nagrinėti kitai kompetentingai institucijai ir informuojant apie tai asmenį ar jo atstovą, pranešime asmeniui nurodyti minėtos apskundimo tvarkos nereikia.“

Tyrimui reikšminga teismų praktika

9. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo praktika:

2004-12-13 nutarime, priimtame byloje Nr. 51/01-26/02-19/03-22/03-26/03-27/03, Konstitucinis Teismas konstatavo:

„[...] Valstybės tarnyba turi veikti paklusdama tik Konstitucijai ir teisei. Kiekviena valstybės ar savivaldybės institucija, per kurią vykdomos valstybės funkcijos, **kiekvienas valstybės tarnautojas turi paisyti teisėtumo reikalavimų**. [...]“

Tyrimo išvados

10. Atsižvelgus į šio tyrimo metu nustatytas aplinkybes bei į teisinį reglamentavimą, pažymėtina:

10.1. Pareiškėja skundžiasi, kad Savivaldybės pareigūnai nesiima priemonių ir „nenuima“ ženklo, kuriuo leidžiama automobilius statyti ant šaligatvio;

10.2. Pareiškėja ne kartą kreipėsi į Savivaldybę, Vyriausybę, Policijos departamentą. Į visus jos skundus buvo atsakyta, pateikta išsami informacija;

10.3. Pareiškėja Savivaldybės 2018-07-09 atsakymą skundė Lietuvos administracinių ginčų komisijos Panevėžio apygardos skyriui, kuris 2018-09-05 sprendimu Pareiškėjos skundą atmetė (pažymos 6.7.1 punktą), Pareiškėja sprendimo neskundė;

10.4. Pareiškėja dėl tų pačių aplinkybių 2018-10-19 buvo priėmimo pas Savivaldybės merą. Mero sprendimu klausimas dėl kelio ženklo prie Namų nuėmimo buvo pakartotinai įtrauktas į Eismo organizavimo darbo grupės posėdį. Eismo organizavimo darbo grupė 2018-10-24 posėdyje nutarė informuoti Pareiškėją, kad „prašymas pakartotinai nagrinėjamas nebus“, nes dėl tų pačių aplinkybių skundas jau buvo nagrinėtas Eismo organizavimo darbo grupėje, skundą jau yra išnaginėjusi Ginčų komisija. Savivaldybė 2018-10-31 raštu pateikė Pareiškėjai informaciją, išaiškino atsakymo apskundimo tvarką. Savivaldybė, vadovaudamasi Prašymų nagrinėjimo taisyklių nuostatomis, pateikė tinkamą atsakymą (pažymos 8.5 punktą);

10.5. *nagrinėjamu atveju:*

10.5.1. nustatyta, kad **2014 metais Namų butų savininkų daugumos prašymu**, parengus eismo organizavimo projektą, **gyventojų lėšomis** įrengtas kelio ženklas Nr. 528 „Stovėjimo vieta“ su papildoma lentele Nr. 831 „Lengvųjų automobilių stovėjimo būdas“. Pažymėtina, kad kelio ženklas įrengtas prie Namų žemės sklype, suformuotame ir priskirtame Namų bendrojo naudojimo objektams. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 15 straipsnio nuostatomis, skundams paduoti nustatomas vienerių metų terminas nuo skundžiamų veiksmų padarymo ar skundžiamų sprendimų priėmimo. Skundai, paduoti praėjus šiam terminui, netiriami. Taigi, 2014 metų aplinkybės šio tyrimo metu nevertintinos.

Pažymėtina, kad, vadovaujantis CK nuostatomis (pažymos 8.4.2 punktu), sprendimai dėl bendrojo naudojimo objektų valdymo ir naudojimo, taip pat dėl naujų bendrojo naudojimo objektų sukūrimo ir disponavimo jais klausimų, priimami butų ir kitų patalpų savininkų balsų dauguma. Todėl visi sprendimai dėl kelio ženklo nuėmimo, automobilių stovėjimo aikštelės įrengimo pirmiausia turi būti priimami Namų butų savininkų susirinkime arba balsuojant raštu. Atkreiptinas

dėmesys į tai, kad ši informacija Pareiškėjai yra žinoma (Savivaldybė pateikė motyvuotą paaiškinimą, Ginčų komisija tai patvirtino savo sprendimu), tačiau Pareiškėja, užuot sprendusi rūpimus klausimus kartu su kitais Namu butų savininkais, toliau rašo skundus įvairioms institucijoms, kurioms pagal kompetenciją nepriskirta įpareigoti Namu butų savininkus priimti sprendimą nuimti kelio ženklą arba įrengti automobilių stovėjimo aikštelę.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Namu butų savininkai 2011-03-17 sudarė jungtinės veiklos sutartį (įregistruota Nekilnojamojo turto registre), kuria yra paskirta Namu įgaliota atstovė. Namu bendrojo naudojimo objektų valdytojas (jungtinės veiklos sutartimi įgaliotas asmuo) įgyvendina su bendrąja nuosavybe susijusius butų savininkų sprendimus ir pavedimus, atstovaudama butų savininkams. Vadovaujantis SEAKĮ nuostatomis (pažymos 8.2 punktas), valdytojas privalo užtikrinti, kad kelias būtų tinkamas transporto priemonių ir pėsčiųjų eismui bei atitiktų teisės aktų reikalavimus. Taigi, Namu įgaliotas asmuo yra atsakingas, kad gatvė (šaligatvis) būtų tinkamas pėsčiųjų eismui bei atitiktų teisės aktų reikalavimus. Todėl visi klausimai dėl kelio ženklo nuėmimo ar automobilių stovėjimo aikštelės įrengimo spręstini su Namu įgaliotu asmeniu, o sprendimai priimami butų savininkų susirinkime;

10.5.2. eismo saugumo prie Namu klausimai buvo svarstyti Savivaldybės Eismo organizavimo darbo grupės posėdžiuose. Vertinti Eismo organizavimo darbo grupės priimtų sprendimų teisėtumą ir pagrįstumą, Seimo kontrolierės kompetencijai nėra priskirta;

10.5.3. nustatyta, kad kitiems Namu butų savininkams tinka tokia tvarka, stovintys automobiliai netrukdo (pažymos 7 punktas).

11. Apibendrinus pateiktas išvadas, konstatuotina, kad Pareiškėjos keliami klausimai dėl kelio ženklo nuėmimo arba automobilių stovėjimo aikštelės įrengimo pirmiausia turi būti sprendžiami ir sprendimai priimami Namu butų savininkų susirinkime; Ginčų komisija sprendimu patvirtino, kad Savivaldybės atsakymas – išsamus ir motyvuotas, Ginčų komisijos sprendimo Pareiškėja neskundė; Pareiškėjos keliami klausimai buvo svarstomi Savivaldybės Eismo organizavimo darbo grupėje. Taigi, Pareiškėjos skundas atmestinas, nenustačius Savivaldybės pareigūnų veiksmuose biurokratizmo požymių.

12. Nuo 2017-07-26 keitėsi Statybos techninio reglamento STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai.“ (toliau – Reglamentas) nuostatos. Reglamentas nustato visų nuosavybės formų gatvių ir vietinės reikšmės kelių tiesimo, rekonstravimo ir remonto projektavimo techninius reikalavimus. Pažymėtina, kad Reglamente nustatyti reikalavimai, kuriuos reikia įvertinti projektuojant susisiekimo infrastruktūrą (pvz.: eismo dalyvių (žmonių su ribotu mobilumu) gabaritus reikalingus jų eismui užtikrinti; Reglamento 8 lentelė). Vadovaujantis SEAKĮ nuostatomis, užtikrindamas eismo saugumą, savivaldybės administracijos direktorius sprendžia eismo organizavimo klausimus miestų ir kaimų gyvenamosiose vietovėse, vietinės reikšmės keliuose, atlieka kitas funkcijas, susijusias su eismo saugumo užtikrinimu savivaldybės teritorijoje (pažymos 8.2 punktas). Savivaldybei teiktina rekomendacija.

13. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad:

13.1. vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 5 straipsnio 1 dalimi, kiekvienas suinteresuotas asmuo turi teisę įstatymų nustatyta tvarka kreiptis į teismą, kad būtų apginta pažeista ar ginčijama jo teisė arba įstatymų saugomas interesas;

13.2. butų savininkų ir kitų patalpų savininkų priimti sprendimai (susirinkimuose) gali būti nugrinčijami tik teisme vadovaujantis CK 4.85 straipsnio 9 dalies nuostatomis, buto ar kitos patalpos savininko teisei apskūsti šiame straipsnyje nustatyta tvarka priimtus butų ir kitų patalpų savininkų sprendimus taikomas 6 mėnesių ieškinio senaties terminas;

13.3. kelio ženklo nuėmimo ir automobilių aikštelės įrengimo klausimai pirmiausia

spreštini pačių Namų butų savininkų;

13.4. vadovaujantis SEAKĮ nuostatomis, eismo dalyvis – kelių eisme dalyvaujantis asmuo (vairuotojas, *pėsčiasis*, keleivis), o eismo dalyvių elgesys grindžiamas savitarpio pagarba ir atsargumu.

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

14. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia:

X skundą dėl Panevėžio miesto savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) atmesti.

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJA

15. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 17 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė Panevėžio miesto savivaldybės administracijos direktoriui rekomenduoja atkreipti dėmesį į pažymos išvadų 12 punktą, užtikrinti, kad ateityje sprendžiant klausimus dėl techninių eismo reguliavimo priemonių įrengimo, jų naudojimo tikslingumo, eismo saugumo užtikrinimo Panevėžio mieste, būtų vadovaujama Reglamento nuostatomis.

Prašytume apie rekomendacijos nagrinėjimo rezultatus Seimo kontrolierę informuoti Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka, t. y., **ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Seimo kontrolierė

Milda Vainiutė